

МЕДИА МОНИТОРИНГ

20 МАРТ 2018 г.

Член на:

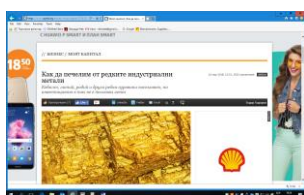

Източник: Капитал

Заглавие: Как да печелим от редките индустриални метали

Кобалт, литий, родий и други редки суровини поскъпват, но инвестицията в тях не е толкова лесна

Линк: https://www.capital.bg/biznes/moiat_kapital/2018/03/16/3147210_kak_da_p_echelim_ot_redkite_industrialni_metali/

Текст: Когато в края на януари световните борси рязко се понижиха и за няколко дни много хора се чудеха какво да правят, за да се предпазят от евентуален продължителен спад, банки и анализатори излязоха с доклади и изявления, че индустриалните метали са добро убежище при борсов срив.

"Разпродажбите на облигации и акции, повишената волатилност (индексът VIX) дават възможност да се трансферират средства към индустриалните метали като цинк и мед", посочи Citibank в свой коментар, според който те носят по-висока доходност в периоди на солиден икономически растеж и увеличаващ се инфлационен натиск.

Индустриалните метали, както говори и името им, имат важно и сериозно приложение в много сектори на икономиката, а от цените им зависи често крайната стойност на продукцията. Извън добре познатите стомана, алуминий (които пък са в ползрението заради новите мита в САЩ), мед, цинк и т.н. има и някои по-малко познати и редки метали, чието приложение става все по-голямо и важно. А причина за последното е развитието на технологиите и иновациите.

Някои от металите се търгуват на стокови борси (commodities exchanges), а други не, което прави по-трудно извличане на доходност от тях, но не и невъзможно. Цените се движат повече от търсенето и предлагането в съответните сектори, в които се използват, често от регулативни фактори (квоти, мита, такси), а понякога и от спекулативни намерения.

Литиево-йонна звезда на хоризонта

В момента една от звездите при индустриалните метали е кобалтът. За миналата година цената му е нараснала 120%, а от началото на тази продължава нагоре и само преди дни удари исторически рекорд от 84 250 долара за тон. За сравнение - преди две години беше на историческо дъно от 21 750 долара. Или за този период е направил близо 300% възвращаемост. Друга звезда на металните пазари е литият – цената му почти се утрои за две години и половина, а през януари тази година удари исторически връх - 16 500 долара за метричен тон.

Причината за този бум е около нас, често в джоба и на бюрото ни. Двата метала са основни компоненти в производството на литиево-йонни батерии, а нарастващото търсене на смартфони, лаптопи, планшети и възникващият, но с огромен потенциал пазар на електромобили водят до ръст на цените им. В същото време добивните компании, които извличат тези редки елементи, са малко и възникват съмнения дали увеличаващото се търсене ще може да бъде задоволено през следващите години. Например до 2025 г. се очаква търсенето на литий да се удвои, което ще е фактор в подкрепа на цената му. И тъй като допреди години търсенето не беше голямо, нямаше и добре развит пазар на тези елементи, те не бяха и толкова познати за инвеститорите. Затова и в момента например компании като Apple започват да работят директно с производителите, за да задоволят нуждите си. Основните играчи в сектора за литий са Чили, Аржентина и Боливия, което напоследък им спечели името "Саудитска Арабия на Южна Америка". Кобалтът пък се добива предимно в няколко африкански държави.

Инвестицията в тези метали ще зависи от развитието на пазара на мобилни телефони и повишаващата се популярност на електромобилите. Пазарът на литиево-йонни батерии през 2012 г. се оценяваше на почти 12 млрд. долара, а към края на 2016 г. се е удвоил и продължава да расте. Преди 5 години производството на автомобили държеше 14% от този пазар, докато към края на 2016 г. отговаря за 25%.

Технологиите, развитието на медицината и прогресът като цяло водят до увеличено търсене и на други редки индустриални елементи като родий, манган, иридий и други. Съществува обаче риск - компаниите и техните научни лаборатории, освен че постоянно работят върху нови продукти, търсят и начини да оптимизират и намалят своите разходи. Така например през 2011 година иридият поскъпна до над 1000 долара за унция, движени от бума на LED екраните и тъчскрийновете. Впоследствие някои производители започнаха да използват заместители, които за 3-4 години свиха цената му наполовина.

Как да инвестираме

Инвестицията в редки индустриални метали не е толкова лесна, както е например в злато и сребро. Причината е, че много малка част от тях са борсово търгувани – едва от 2010 г. на Лондонската метална борса се търгуват фючърсни контракти на кобалта. Освен това тези материали се добиват като част от по-богато портфолио на компании. Инвестицията в акции на такива компании е една от възможностите. Другият вариант са борсово търгувани фондове (виж карето и графиката), които копират цените на редките метали или индекси върху тях. За миналата година например фондът AfricaRhodium Debentures, който следи спот цените на родия в южноафрикански рандове, се е повишил с над 100% според данните на Bloomberg. Родият е метал и над 80% от добитите количества се използват за производство на автомобилни катализатори. Цените на металите се следят от специфични и суровинни индекси, а върху тях са базирани и доста борсово търгувани книжа (ETN) - не притежават физически метали или книжа на компании, като заемат дълга или къса позиция по даден индекс или актив. Те са една от алтернативите на ETF, целяща да минимизира още повече разходите.

[Източник: Варненски свободен университет](#)

Заглавие: Форумът „Интегрирано управление на отпадъците“ роди инициатива за създаване на иновативна магистърска програма „Кръгова икономика“

Линк: http://www.vfu.bg/novini/_5aafc64bead440

Текст: Президентът на Варненския свободен университет проф. д.ик.н. Анна Недялкова, Министърът на околната среда и водите Нено Димов, Ивелина Василева – председател на парламентарната Комисия по околната среда и водите, заместник-областният управител Андриян Петров и директорът на Филиал Смолян на ВСУ „Черноризец Храбър“ д-р Анелия Пържанова откриха обучение на тема „Интегрирано управление на отпадъците“.

Обучението е част от програмата на Институт за интегрирано управление на общините, създаден във Варненския свободен университет „Черноризец Храбър“ с мисия да съдейства за устойчивото и интелигентно развитие на общините, като подготвя кадри за тяхното управление, развива научните изследвания, предприемачеството и иновациите в съответствие с концепцията „Smart City“.

В него взеха участие повече от 100 представители на местната власт и бизнеса от 27 общини от Смолянска, Пловдивска, Пазарджишка, Кърджалийска, Бургаска и Софийска област.

В приветствените си думи към участниците Президентът на Варненския свободен университет проф. д.ик.н. Анна Недялкова сподели, че големият интерес към форума се дължи, както на полезността на предходните събития, организирани в партньорство с общините, така и на изключителната системност и организираност на екипа на филиал Смолян.

Тя подчерта, че форумът е израз на стратегията на Варненския свободен университет – институтите, които създава да бъдат близо до проблемите на обществото и да коментира ключови въпроси, свързани с повишаване на качеството на живот в общините.

„Нашата амбиция като университет е да създадем един нов образователен модел, преди всичко от заявената потребност, за формирането на нови компетентности и умения, които са съществени за второто десетилетие на 21-ви век. Именно този въпрос за интегрирано управление на отпадъците предполага решаване на всички останали въпроси, както и умение и компетентности за по-висока креативност и предприемачество“, посочи още професор Недялкова.

Тя заяви, че целта на семинара е да даде възможността за дискусивно обсъждане на европейската перспектива, законодателната национална рамка и виждане и позициите и мнението на местната власт, да се чуят добрите практики и проблеми на общините, както и техните нови идеи по темата.

Министър Нено Димов, който бе лектор по темата „Кръгова икономика“, благодари за реализирането на форума и заяви, че университетите трябва да взимат за пример инициативата на Варненския свободен университет, тъй като научната общност е тази, която трябва да дава тласък и да бъде двигател на прогреса.

В лекцията си той очерта важността на баланса между икономическото и екологичното развитие, каквато е и европейската рамка, предвиждаща държавите в съюза да работят за свеждане до минимум на отпадъците в следващите години.

„Кръговата икономика е система, при която влагането на ресурсите и отпадъците се свежда до минимум чрез устойчив дизайн, поддръжка, ремонт, повторно използване, реконструкция и чрез затваряне на цикли на рециклиране. Сега мислим линейно – суровина, производство, продукт, употреба, отпадък. Много е трудно да излезем от стереотипа, мислим линейно в тази последователност, а трябва да се опитаме да пренастроим мисленето си в цикличност“, посочи Димов, очертавайки заложеното в европейските директиви. По думите му икономиката няма да страда от закриване на работни места, заради новата политика, тъй като ще ги открива вместо в производство, в ремонти и поддръжка.

„Един от много ключовите ресурси е водата, и за нея мислим линейно. Недостигът на вода в Европа се засилва. Ние трябва да мислим как тя може да бъде повторно използвана, защото това не е безкраен ресурс. Ако не преминем там към кръгова икономика ще имаме недостиг, ще имаме проблем и в икономика, качество на живот, здраве. Употребата на пластмасите е друг такъв пример. Животът без пластмаса е немислим, същевременно е ужасен отпадък“, посочи като примери Димов.

Като добра платформа за обмен на идеи и добри практики определи форума г-жа Ивелина Василева, председател на парламентарната комисия за околна среда и води.

Акцент в представянето ѝ беше националното екологично законодателство и промените в Закона за местните данъци и такси за формирането на такса смет.

„С въвеждането на новостите в закона на практика се дава възможност на общините и на потребителите на системите да вървят към разделното събиране на отпадъците и намаляване на количествата депонирани отпадъци, тоест стъпките към кръговата икономика. Мисля че общините чрез НСОРБ са сериозно ангажирани в разработването на конкретната наредба, която ще влезе в сила, и в която ще бъде заложена методиката за такса смет. Преминаването към новия модел е справедливият начин и трябва да предотвратим трусове в системата“, посочи Василева. Тя заяви, че България има с какво да се похвали като екологични мерки.

„През последните 5 години се наблюдава увеличение на рециклирането на отпадъци в страната и устойчив ръст на количеството рециклирани отпадъци от опаковки – 287 000 тона за 2016 г. България постига целите на европейско ниво за рециклиране на пластмаса и те са над средните за Европейския съюз. Ние сме и сред първите държави-членки на ЕС, които още през 2011 г. приехме регламентиране и мерки за ограничаване на пластмасовите торбички, чрез въвеждането на продуктови такси. И смятаме, че сме сред пионерите и водещи в европейски план. На едно от челните три места сме в ЕС по ефективност на рециклирането на оловни акумулаторни батерии. Това което можем да кажем е, че България усилено работи в сферата на управление на отпадъците и през последните години постигнахме много“, каза Василева.

Тя обяви, че по време на българското председателство на ЕС, през април, се очаква да бъдат приети обсъжданите законодателни промени на пакета от директиви по отношение на кръговата икономика, след което до две години те трябва да бъдат транспонирани и в националното ни законодателство.

„Законът за управление на отпадъците залага изисквания до 2020 г. да бъдат постигнати цели 50% от битовите да са предварително третирани, а за строителните отпадъци – на 70 %. В новото законодателство са заложени цели за рециклиране на

битови отпадъци от 55% през 2025 г. и 65% през 2035 г. За България има възможност да се въведе отлагателен срок от 5 години, защото тя е една от държавите членки, които през 2013 г. е депонирала повече от 60 % от битовите си отпадъци, тогава депонираните ни отпадъци бяха над 70 %“, посочи Василева.

Заместник-областният управител Андриян Петров приветства, от името на областния управител Недялко Славов и от свое име, лекторите, организаторите, участниците и гостите на форума с добре дошли в магнетичната Родопска планина. Той изказа специални благодарности към Президента на Варненския свободен университет проф. д.ик.н. Анна Недялкова и академичния състав на университета за приятелските взаимоотношения и доброто сътрудничество, за професионалният път, по който вървят заедно в продължение на години в полза на академичната общност и развитието на висшето образование в региона.

Във връзка с тематиката на обучението, Петров каза: „Всички ние, областният управител и администрацията, ежедневно си задаваме въпроса какъв ще оставим света след нас. Дали правим всичко възможно да осигурим за идните поколения едно по-добро място, на което те да живеят. Затова е важно на подобни форуми да се генерират идеи, водещи до реализирането на политики, с които да намаляваме неблагоприятното въздействие, да пазим нашата природа чиста, да поддържаме екологичното равновесие.“

Той отбеляза, че областният управител приветства политиките, които ВСУ се стреми да реализира. Изказа също специални благодарности към кметовете, които реализират успешни дейности и проекти по интегрирано управление на отпадъците в населените места. В заключение заместник-областният управител пожела успех и ползотворна работа на форума и отново благодари на министър Димов и Ивелина Василева за приетата покана да участват и да дадат професионалната си експертиза.

265 кметове управляват до 90% от отпадъците в България, коментира кметът на Златоград Мирослав Янчев – лектор по темата „Разделно събиране на отпадъци – мисията (не)възможна?“.

„Трябва да има нетърпимост към всички, които negliжират опазването на околната среда, а образованието е много важно в процеса на управление на отпадъците.“ Разделно събиране на отпадъци е мисия и затова е възможна, категоричен е кметът на Златоград.

Управлението на отпадъците в община Златоград следва логиката на Закона за управление на отпадъците. Целите, които общината се поставя са изграждане и поддържане на интегрирана система за управление на отпадъците и социално поносим механизъм за определяне на такса „битови отпадъци“, коментира още Янчев.

Бързото запълване на клетките в депата за твърди битови отпадъци - проблем изведен и от участниците в дискусиата в края на първата част на обучението, бе акцентиран и в презентацията на кмета на община Рудозем.

Като реплика към предходния лектор г-н Пехливанов потвърди убеждението си, че разделното събиране на отпадъци е „мисия възможна“.

Кметът на Девин Красимир Даскалов заяви от своя страна предложението си такса смет да се формира още в цената на продуктите в магазините. Според кмета на Карнобат Георги Димитров, пари за екология има, но те никога няма да са достатъчни, а преди да се променя законодателството трябва да се инвестира в системите за рециклиране, компостиране и сепариране на отпадъците.

Във втория ден от обучението Джордж Кремлис, ръководител на отдел „Екологична оценка на въздействието на околната среда и политика на сближаване“, Генерална

дирекция „Околна среда“ на ЕК представи европейските директиви в областта на управлението на отпадъците, както и предизвикателствата и възможностите пред общините и държавата.

Той призова общините да засилят разделното събиране, особено на биологичните отпадъци. България се нуждае от повече разделно събиране, за да постигне цел от 50% разделно събиране на отпадъците до 2030 година, тъй като в момента разделното събиране е по-малко от 20%. Една възможност е да се увеличат таксите за депониране, тъй като над 80% от отпадъците в момента се депонират, а като се увеличат таксите, хората ще търсят начини да намалят отпадъка си. Иначе това е един порочен кръг, коментира още Джордж Кремлис.

Идеалната цел, която преследва Европейският съюз е 96,7% рециклирани отпадъци. Изчисленията сега сочат, че един човек на ден отделя 1 килограм и 200 грама отпадъци, а на година 450 килограма, като в големите градове това количество е по-голямо. Заложената идеална цел на Европейския съюз с мерките, които предстоят да се приемат, е депонираните отпадъци от един човек на година да бъдат намалени на 10 килограма.

Директорът на Балканския научно-образователен център по екология и опазване на околната среда проф. д-р инж. Иван Домбалов представи възможностите отпадъците да се превърнат в алтернативен суровинен и енергиен ресурс.

Проблемът е сложен, но проблемите имат решения, а решенията се вземат със знания, коментира проф. д.пс.н. Галя Герчева в края на втория семинарен ден. Тя представи и идеята за новата магистърска програма „Кръгова икономика“, генерирана от проблемите представени в рамките на форума.

Къде е мястото на образованието в процеса на изпълнение на директивите и създаването на нови работни места – с този въпрос проф. д.ик.н. Анна Недялкова постави началото на дискусиата.

Джордж Кремлис отговори на въпроса като посочи важната роля на образованието в тези процеси и приветства инициативата за създаване на новата магистърска програма.

Той коментира, че вероятно ще бъдат създадени много повече от 100 000 работни места – излизайки от микро нивото, свързано с пряка работна сила в областта на разделното събиране и третирането на отпадъците, на макро ниво - в областта на научните изследвания, екоиновациите, бизнеса.

Форумът надмина очакванията ни, не само заради изключителния интерес и представителност, но и заради инициативата за създаването на тази иновативна магистърска програма, коментира президентът на Варненския свободен университет проф. д.ик.н Анна Недялкова.

В края на събитието всички участници получиха сертификати.